

Na osnovu člana 59. stav (1) tačka d) Zakona o visokom obrazovanju ("Sl. novine TK" broj: 8/08, 11/09 i 12/09), a u vezi sa članom 118. istog Zakona, člana 75. stav (1) tačka 2) Statuta Univerziteta u Tuzli, Senat Univerziteta u Tuzli na sjednici održanoj 20.04.2011. godine donio je

PROCEDURE

donošenja i evaluacije studijskih programa

Član 1.

Ovim Procedurama se reguliše predlaganje donošenja novih studijskih programa, izmjene usvojenih studijskih programa, procedura evaluacije studijskih programa te osiguranje kvaliteta studijskih programa Univerziteta u Tuzli.

Predlaganje novog studijskog programa

Član 2.

Ovlašteni predlagač novog studijskog programa je jedno ili više nastavno-naučnih vijeća fakulteta/ADU Univerziteta u Tuzli.

Prije podnošenja prijedloga novog studijskog programa Senatu Univerziteta, potrebno je organizovati raspravu, u kojoj trebaju biti uključeni predstavnici studenata, alumni, privredne i druge organizacije u zavisnosti od sadržine studijskog programa.

Član 3.

Studijski program obavezno sadrži:

1. Izjavu koja sadrži podatke o sprovedenoj raspravi po prijedlogu studijskog programa.
2. Uvodni dio koji pruža informacije o:
 - razlozima pokretanja i cilju studijskog programa
 - procjenama potreba tržišta rada za tim kadrom
 - usklađenosti s misijom Univerziteta i predlagača studijskog programa
 - uporedivost studijskog programa sa srodnim akreditiranim programima na VŠU u Bosni i Hercegovini i zemljama EU, radi mobilnosti studenata.
3. Opšti dio koji pruža informacije o:
 - nazivu i nosiocu studijskog programa,
 - načinu izvođenja nastave i nivou studijskog programa
 - akademskom/stručnom nazivu koji se stiče završetkom studijskog programa

- naučnim/umjetničkim poljima kojima pripada predloženi studijski program
- trajanju studijskog programa, te broju ECTS bodova koji se stiču završetkom studijskog programa
- jeziku na kojem se izvodi studijski program
- procedurama i uslovima za upis na studijski program
- popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave i brojem ECTS bodova
- ishodima učenja na nivou studijskog programa, odnosno vještinama i kompetencijama koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)
- informacije o strukturi studijskog programa i uslovima upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu, te način završetka studijskog programa
- uslovima prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija i mogućnosti nastavka studija
- mogućnostima zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa.

4. Opis svakog predmeta na studiju koji sadrži:

- informacije o svakom predmetu kao što su podaci o nosiocu, saradnicima, statusu predmeta (obavezni ili izborni), godini studija u kojoj se izvodi predmet, ECTS bodovima, te nivou primjene e-učenja.
- ciljeve predmeta
- opis uslova za upis predmeta ili ulaznih kompetencija potrebnih za predmet
- ishode učenja na nivou programa kojima predmet doprinosi
- četiri do deset ishoda učenja na nivou predmeta
- opis sadržaja predmeta razrađenog prema satnici nastave
- informaciju o načinu izvođenja nastave i obavezama studenata
- ECTS bodove dodijeljene na osnovu obaveza studenata
- podatke o ocjenjivanju i bodovanju rada studenata tokom nastave i na završnom ispitu
- popis obavezne literature dostupne u biblioteci ili dostupne putem ostalih medija, kao i popis dopunske literature u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa

Kadrovski resursi

Član 4.

Inicijativa za uvođenje novog studijskog programa mora sadržavati i opis kadrovskih resursa, koji sadrži:

- broj nastavnika i saradnika koji će učestvovati u realizaciji studijskog programa i njihov CV
- procjenu optimalnog broja studenata koji se mogu upisati na studijski program.

Prostorni resursi

Član 5.

Podaci o prostornim resursima i opremi trebaju sadržavati:

- podatak o raspoloživim učionicama
- podatke o laboratorijima
- podatke o informatičkim učionicama i broju računara
- podatke o nastavničkim kabinetima
- podatke o bibliotečkom prostoru, sa pregledom bibliotečke građe
- podatke o osiguranom prostoru i osoblju u studentskoj službi.

Finansijski resursi

Član 6.

Način finansiranja studijskog programa, sredstva potrebna za osnivanje i izvođenje studijskog programa treba sadržavati finansijska analiza predlagača, sa projekcijom prihoda i rashoda predloženog studijskog programa.

Procedura evaluacije studijskog programa

Član 7.

- (1) Zahtjev o pokretanju postupka evaluacije novog studijskog programa dostavljaju Senatu naučno-nastavna vijeća područja kojima pripada predloženi studijski program, putem odgovarajućeg Vijeća grupacija, najkasnije 12 mjeseci prije početka akademske godine u kojoj se planira početak izvođenja novog studijskog programa.
- (2) Zahtjev s pripadajućom dokumentacijom podnosi se u tri primjerka i u elektronskom obliku.

- (3) Vijeće grupacija će uvidom u podneseni zahtjev provjeriti je li predlagač dostavio potpunu dokumentaciju propisanu ovim procedurama, te ukoliko utvrdi da je ista nepotpuna, pozvat će podnosioca da dokumentaciju dopuni u roku od 14 dana.

Član 8.

- (1) Za svaki predloženi novi studijski program Vijeće grupacije imenuje tri neovisna recenzenta, od kojih su dva iz Vijeća grupacije, a treći mora biti izvan Univerziteta.
- (2) U slučaju da Vijeće grupacija čine do dva fakulteta, dva recenzenta se imenuju sa drugih univerziteta.
- (3) Ukoliko se radi o interdisciplinarnom programu, mišljenje se traži od odgovarajućih Vijeća grupacija.
- (4) Vijeće grupacija je u obavezi izvršiti recenziju u roku od 45 dana na propisanom obrascu.

Član 9.

Ukoliko Vijeće grupacije, na osnovu izvještaja o recenziji, procijeni da su potrebne dorade studijskog programa, zatražit će od predlagača da u roku od 30 dana doradi studijski program u skladu s recenzijama.

Član 10.

- (1) Prijedlog o evaluaciji novog studijskog programa, Vijeće grupacija dostavlja Senatu obrazloženim mišljenjem.

Član 11.

- (1) Odluka Senata dostavlja se podnosiocu zahtjeva u roku od 8 dana.
- (2) Ukoliko je zahtjev usvojen, jedan primjerak Odluke Senata dostavlja se Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK.

Izmjene i dopune studijskog programa

Član 12.

- (1) Manje izmjene i dopune studijskog programa znače izmjene plana izvođenja studijskog programa te sadržajne izmjene programa do 20%, koje ne mijenjaju bitno studijski program, završne kompetencije studenata i njihove kvalifikacije (stručni profil).

(2) Pod manjim izmjenama podrazumijeva se:

- ažuriranje studijske literature (prijedlog promjena mora se odnositi na sljedeću akademsku godinu)
- preraspodjela ECTS bodova (opterećenje studenata različitim vrstama obaveza) unutar ukupnog broja u nekom predmetu
- preraspodjela broja nastavnih sati za različite oblike nastave unutar broja predviđenog za predmet.

(3) Redovno osavremenjivanje predmeta koje se odnosi na poboljšanje nastavnih metoda, praćenje literature i uspjeha studenata, te usklađivanje sadržaja sa savremenim saznanjima, ne smatraju se znatnijim promjenama, nego predstavljaju dio osiguranja kvaliteta.

(4) Smanjenje obima nastavnog plana kao dijela studijskog programa čija je realizacija u toku, ne smatra se izmjenom studijskog programa.

Član 13.

Odluku o izmjenama i dopunama studijskog programa iz prethodnog stava, donosi Senat na prijedlog NNV-a fakulteta/ADU, uz prethodno mišljenje Vijeća grupacija.

Član 14.

(1) Pod većim izmjenama i dopunom studijskog programa podrazumijevaju se one koje bitno, u procentu većem od 20%, mijenjaju studijski program. Postupak ovakvih izmjena i dopuna studijskog programa, provodi se uz odgovarajuću primjenu ovih Procedura, smatraju se zahtjevom za uvođenje i evaluaciju novog studijskog programa.

(2) NNV-u fakulteta/ADU predlaže inicijativu za promjenu određenog studijskog programa u kojoj se definišu:

- razlozi za predlaganje izmjene studijskog programa
- na koji način izmjene programa utiču na definirane ishode učenja u studijskom programu.

(3) Odluke koje se odnose na izmjene studijskih programa za sva tri ciklusa studija moraju biti donešene i objavljene prije raspisivanja konkursa za upis studenata u prvu godinu.

(4) Zahtjev za izmjene studijskog programa, s pripadajućom dokumentacijom, podnosi NNV fakulteta/ADU Vijeću grupacije u dva primjerka, od kojih je jedan u elektronskom obliku, najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine u kojoj se planira početak izvođenja studijskog programa.

Član 15.

- (1) Uz zahtjev iz prethodnog stava ovoga člana poželjno je dostaviti prethodno provedenu studentsku anketu, samoevaluaciju ili izvještaj moguće eksterne evaluacije kvaliteta studijskog programa.

Član 16.

- (1) Vijeće grupacije u roku od 30 dana, od dana primanja potpunog zahtjeva, će obaviti formalnu procjenu neophodnih uslova i obaviti recenziju studijskog programa, te Senatu dostaviti obrazloženo mišljenje

Član 17.

Za interdisciplinarne programe, Vijeća grupacija svih uključenih grupacija moraju dati mišljenje.

Zajednički studiji

Član 18.

Zajednički studij predstavlja visokoškolsku kvalifikaciju stečenu na najmanje dvije visokoškolske institucije iz Bosne i Hercegovine ili iz Bosne i Hercegovine i inostranstva koje su zajednički razvile studijski program, te ga zajednički provode i ostvaruju, uz moguću saradnju drugih institucija.

Član 19.

Ove Procedure odnose se na sva tri ciklusa studija.

Osiguranje kvaliteta studijskih programa

Član 20.

- (1) Samoevaluacija i praćenje studijskih programa provode se kako bi se osiguralo da se odobreni programi tokom vremena prilagođavaju razvoju određenog naučnog područja i razvoju prakse u toj struci.
- (2) Istovremeno, fakulteti/ADU kontinuirano provjeravaju da li studenti usvajaju definisane ishode učenja na zadovoljavajućem nivou, te prilagođavaju nastavne metode i metode procjene ishoda učenja u skladu s indikatorima njihove efikasnosti.

Član 21

U svrhu redovnog provođenja i analize studija neophodno je pratiti:

- Plan izvođenja studijskog programa
- Raspoloživost i dostupnost resursa za učenje
- Periodični izvještaj o pokazateljima uspješnosti izvođenja studija
- Studentska evaluacija nastavnog procesa
- Studentsko opterećenje na predmetu
- Izvještaj o izvedenoj nastavi
- Prikladnost ishoda učenja

Član 22

(1) Plan izvođenja studijskog programa treba da sadrži:

- opšte podatke o predmetu (vrsta predmeta, broj sati, ECTS, web stranica predmeta, nosioci i saradnici na predmetu i dr.)
- opis predmeta (sadržaj predmeta, ciljevi i očekivani ishodi učenja, načini izvođenja nastave, obaveze studenata, bodovanje obaveza studenata, način ocjenjivanja, literatura, ispitni termini)
- konsultacije s nastavnicima, saradnicima i dr.
- dodatne potrebne informacije o predmetu.

(2) Plan izvođenja svakog predmeta fakulteta/ADU objavljuje se na web stranici fakulteta/ADU.

Član 23

U svrhu osiguranja raspoloživosti i dostupnosti resursa za učenje potrebno je poduzeti sljedeće aktivnosti:

- postaviti web stranice s nastavnim sadržajem
- osigurati dovoljan broj primjeraka obavezne literature koja postoji samo u štampanom obliku, odnosno dovoljan broj istovremenih pristupa sadržaju u elektronskom obliku
- osigurati dostupnost potrebnog softvera,
- planirati laboratorijske kapacitete i sl.

Član 24

(1) Na sjednicama naučno-nastavnih vijeća, na prvoj sjednici nakon završetka prethodne akademske godine prodekan za nastavu i voditelji odsjeka podnose izvještaj o studiju po godinama studija za prethodnu akademsku godinu.

- (2) Izvještaj treba da se zasniva na dostupnim pokazateljima kvaliteta rada kao što su prolaznost po predmetima i studijskim programima, broj upisanih i diplomiranih, prosječna dužina studiranja, broj zaposlenih po studijskim programima, izvještajima nastavnika, studentskim evaluacijama i dr.

Član 25

Studentska evaluacija je osnovni način utvrđivanja studentskog iskustva na nastavi određenog predmeta. Fakulteti/ADU su ih dužni redovno provoditi u cilju unaprjeđenja nastavnog procesa, prema Pravilniku o studentskoj evaluaciji kvaliteta nastave.

Član 26

Procjena stvarnog studentskog opterećenja odnosi se na poređenje predviđenih ECTS bodova i stvarnog opterećenja studenata prema pojedinim aktivnostima na predmetu, te se provodi za sve predmete.

Član 27

- (1) Nakon završetka predavanja i završetka ispita nastavnici/saradnici daju izvještaj o provedenoj nastavi na predmetu, koji uključuje podatke o uspješnosti studiranja, samoanalizu nastavnika i prijedloge za unaprjeđenje učenja na predmetu.
- (2) Fakulteti/ADU definišu procedure djelovanja nakon dobivenog izvještaja, što predstavlja osnovu za unaprjeđenje kvaliteta nastavnog rada.
- (3) Izvještaj o realizovanoj nastavi nastavnik/saradnik prilaže prodekanima za nastavu i u svoju arhivu, koji na uvid šalje voditelju studijskog programa/uže naučne oblasti/odsjeka.

Član 28

- (1) Fakulteti/ADU provode ispitivanje prikladnosti postignutih ishoda učenja studenata koji su završili određeni ciklus studija sa stvarnim potrebama tržišta rada, npr. putem anketiranja ili zajedničkim tematskim sastancima i dr., nastavnika, poslodavaca i njihovih zaposlenika (alumni), strukovnih udruženja, predstavnika tržišta rada i drugih relevantnih organizacija.
- (2) Ispitivanje iz stava (1) provodi se svake 4 godine.
- (3) Uključivanje predstavnika privrede u izvođenju nastave doprinosi postizanju primjerenih ishoda učenja.

Prelazne i završne odredbe

Član 29.

Izmjene i dopune, kao i evaluacija studijskih programa čija je primjena u toku, vrši se na način i u postupku utvrđenom ovim Procedurama.

Član 30.

Ove Procedure stupaju na snagu danom donošenja i bit će objavljene na oglasnoj ploči i web stranicama Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica.

Broj: 03-2635-12.3/11
Tuzla, 20.04.2011.godine

PREDSJEDNIK SENATA
Prof.dr.sc. Enver Halilović